

Mazowiecki Ośrodek Doradztwa Rolniczego

**PROGRAM
DZIAŁALNOŚCI
2012 rok**

Warszawa 2011

SPIS TREŚCI

1	Wstęp	str	3
2	Zadania z zakresu doradztwa rolniczego	str	7
2.1.	Pomoc w ubieganiu się o przyznanie pomocy finansowanej lub współfinansowanej ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej lub innych instytucji krajowych lub zagranicznych (w tym kredytowanie rolnictwa).	str	7
2.2.	Promocja produktu regionalnego i tradycyjnego oraz kultywowanie dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi oraz funkcjonalnego zarządzania gospodarstwem rolnego.	str	8
2.3.	Działania na rzecz upowszechniania rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku.	str	9
2.4	Aktywizacja społeczności lokalnej i przedsiębiorczości na obszarach wiejskich w ramach rozwoju regionalnego, współpraca z grupami LGD.	str	10
2.5	Zarządzanie gospodarstwem rolnym.	str	11
2.6	Rachunkowość w gospodarstwach rolnych.	str	12
2.7.	Gromadzenie i upowszechniania informacji rynkowej.	str	13
2.8	Rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich.	str	13
2.9	Popularyzacja najnowszych rozwiązań technologicznych:	str	14
2.9.1.	w zakresie produkcji roślinnej,	str	14
2.9.2	w zakresie produkcji zwierzęcej,	str	16
2.9.3	w zakresie produkcji ogrodniczej (uprawy warzywnicze i sadownicze).	str	17
2.10	Popularyzacja zasady wzajemnej zgodności – cross - compliance oraz BHP w gospodarstwie rolnym.	str	18
2.11	Współpraca z grupami producentów rolnych.	str	18
2.12	Działania na rzecz rozwoju rolnictwa ekologicznego.	str	18
2.13	Wspieranie wdrażania Programów Rolnośrodowiskowych.	str	19
2.14	Ochrona środowiska w rolnictwie	str	20
2.15	Kształcenie i doskonalenie zawodowe kadry doradczej MODR.	str	22
2.16	Działalność promocyjna i informacyjna na rzecz rozwoju produkcji rolniczej i obszarów wiejskich.	str	22
2.17.	Zestawienia tabelaryczne zadań z zakresu doradztwa rolniczego.	str	25
3.	Planowane projekty oraz działania dotowane i zlecone z zewnątrz.	str	35
4.	Inne rodzaje działalności.	str	36

1. Wstęp

Europejski model rolnictwa, wypracowany przez Unię Europejską w ramach reform Wspólnej Polityki Rolnej, ma zapewnić rozwój produkcji rolnej w zgodzie z wymogami środowiskowymi, uwzględniać potrzeby w zakresie jakości żywności, zróżnicowania produktów, jakości środowiska i ochrony przyrody. Według wstępnych informacji również założenia Polityki Rolnej Unii Europejskiej w latach 2014-2020 będą promowały metody produkcji przyjazne środowisku.

Celem polityki Unii Europejskiej jest wspieranie trwałego zrównoważonego rozwoju wsi. Dążenie do trwałości rozwoju obszarów wiejskich z kształtowaniem wielofunkcyjności wsi, to podejście wzajemnie się uzupełniające. Trwałość odnosi się do potencjału obszaru wiejskiego, natomiast wielofunkcyjność do charakteru i rodzaju prowadzonej działalności. Polityka rozwoju obszarów wiejskich skupia się na realizacji celów zapisanych w *Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013* /PROW 2007-2013/ w postaci następujących osi:

Oś 1. Gospodarcza – „poprawa konkurencyjności sektora rolnego i leśnego” dotyczy upowszechniania wiedzy i poprawy potencjału ludzkiego, restrukturyzacji i rozwoju kapitału oraz wspierania innowacji, a także poprawy jakości produkcji i produktów rolnych,

Oś 2. Środowiskowa – „poprawa środowiska naturalnego i obszarów wiejskich” , której celem jest ukierunkowanie rozwoju obszarów wiejskich na zrównoważone użytkowanie gruntów rolnych i leśnych,

Oś 3. Społeczna – „jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej” przyczynić się ma do rozwoju obszarów wiejskich poprzez tworzenie nowych przedsiębiorstw, które to stworzą nowe miejsca pracy i nowe możliwości dochodu,

Oś 4. LEADER, która ma przyczynić się do aktywizacji społeczności wiejskich poprzez włączenia partnerów społecznych do planowania, opracowania i wdrażania lokalnych strategii rozwoju danego obszaru.

Wyznaczenie osi priorytetowych, wokół których koncentrowane są działania, umożliwi praktyczne wdrażanie idei zrównoważonego rozwoju ze stworzeniem możliwości alternatywnych źródeł dochodu, wzmocnienie potencjału gospodarstw rolnych jak również poprawę konkurencyjności sektora rolno-spożywczego w województwie mazowieckim.

W 2012 roku doradcy MODR Warszawa w swojej pracy skoncentrują się na następujących priorytetach:

1. Doradztwo i informacja w zakresie pozyskiwania środków finansowych z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 ze szczególnym uwzględnieniem

aktualnych działań, informacji o zaistniałych możliwościach przesunięcia środków między działaniami PROW, oraz kontroli wykorzystywanych środków.

2. Propagowanie informacji na temat proponowanych zmian w Wspólnej Polityce Rolnej w nowym okresie programowania 2014-2020.
3. Upowszechnianie problematyki dotyczącej wdrażania kolejnych obszarów zasady wzajemnej zgodności cross-compliance wraz z oceną gospodarstwa i opracowywaniem planów dostosowania gospodarstw do tych wymogów.
4. Upowszechnianie problematyki dostosowania warunków produkcji rolnej do standardów Unii Europejskiej.
5. Działania promocyjno doradcze na rzecz ekonomicznego rozwoju gospodarstw rolnych i przedsiębiorczości na terenach wiejskich.
6. Upowszechnianie innowacji technologicznych i technicznych w poszczególnych systemach produkcji rolniczej.
7. Upowszechnianie problematyki ekologii i ochrony środowiska przyrodniczego zgodnie z założeniami zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich.
8. Działania na rzecz rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz aktywizacja mieszkańców wsi w zakresie pozyskiwania dodatkowych źródeł dochodu.
9. Doradztwo z zakresu rejestracji i promocji produktu regionalnego i tradycyjnego oraz turystycznego produktu sieciowego.
10. Podejmowanie współpracy z przedstawicielami społeczności lokalnych w celu realizacji zadań z wykorzystaniem środków finansowych z Europejskiego Funduszu Społecznego.
11. Współpraca z partnerami krajowymi i zagranicznymi w zakresie działalności doradczej i szkoleniowej.

Mazowiecki Ośrodek Doradztwa Rolniczego prowadzi działalność doradczą w oparciu o ustawę z dnia 22 października 2004 r. o jednostkach doradztwa rolniczego (DZ.U. z 2004r. Nr251,poz.2507 z późn. zm.).

W 2012 roku wyżej wymienione priorytety MODR Warszawa będzie realizował w sześciu oddziałach: Bielicach, Ostrołęce, Płocku, Poświętnem, Radomiu, Siedlcach i w siedmiu podległych bezpośrednio dyrektorowi MODR Terenowych Zespołach Doradczych z powiatów: legionowskiego, nowodworskiego, otwockiego, piaseczyńskiego, pruszkowskiego, wołomińskiego, warszawskiego-zachodniego. Łącznie doradztwem objęte zostanie 314 gmin na terenie 37 powiatów. Na terenie tym pracuje 484 doradców MODR

Warszawa. Prace doradcze będą uwzględniały specyfikę produkcji rolnej w poszczególnych rejonach województwa oraz zadania statutowe MODR i potrzeby producentów rolnych.

Zadania te będą realizowane i wdrażane zgodnie z systemem zarządzania jakością, normą PN-ISO 9001-2008 w zakresie szkolenie oraz doradztwo na rzecz zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich.

Zasięg działalności Oddziałów Mazowieckiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego

- Oddział Bielice
- Oddział Radom
- Oddział Siedlce
- Oddział Płock
- Oddział Poświętne
- Oddział Ostrołęka
- TZD podległe bezpośrednio dyrektorowi MODR

2. Zadania z zakresu doradztwa rolniczego

Mazowiecki Ośrodek Doradztwa Rolniczego w 2012 roku będzie realizował zadania z zakresu doradztwa rolniczego w ramach przedstawionych poniżej zagadnień.

2.1. Pomoc w ubieganiu się o przyznanie pomocy finansowanej lub współfinansowanej ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej lub innych instytucji krajowych lub zagranicznych (w tym kredytowanie rolnictwa).

Podstawowym i najbardziej aktualnym zadaniem MODR Warszawa w 2012 r. będzie kontynuacja działań mających na celu pomoc rolnikom i mieszkańcom obszarów wiejskich w prawidłowym wykorzystaniu środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej, dostępnych w ramach poszczególnych działań Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW) na lata 2007-2013 oraz płatności bezpośrednich, a także finansowanych z funduszy innych instytucji krajowych lub zagranicznych.

Ponieważ efektywne wykorzystanie funduszy w ramach PROW 2007-2013 wywiera obecnie decydujący wpływ na rozwój przedsiębiorczości rolniczej i pozarolniczej na obszarach wiejskich, i cieszy się dużym zainteresowaniem potencjalnych beneficjentów, to właśnie na wsparciu tego Programu skupione zostaną wysiłki kadry doradczej. Doświadczenia roku 2011 wskazują, iż wdrażanie poszczególnych działań PROW 2007-2013 wkroczyło w szczytowy okres i niebawem należy spodziewać się wyczerpania limitów finansowych na działania cieszące się największym zainteresowaniem rolników i mieszkańców obszarów wiejskich. Tak jak w latach poprzednich również w roku 2012 podstawowym i najbardziej aktualnym elementem działalności MODR Warszawa w zakresie rozwoju obszarów wiejskich będzie pomoc rolnikom i pozostałym mieszkańcom obszarów wiejskich w jak najefektywniejszym wykorzystaniu obecnie dostępnej dotacji finansowej.

Po licznych szkoleniach w poprzednich latach, coraz większego znaczenia nabiera indywidualne doradztwo na rzecz beneficjentów obszarów wiejskich w kierunku prawidłowego wykorzystania dofinansowania z poszczególnych działań Programu.

W ramach wsparcia wdrażania poszczególnych działań *Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013* oraz płatności bezpośrednich planowana jest realizacja szkoleń stacjonarnych (tabela nr 6), świadczenie usług w ramach doradztwa indywidualnego oraz udzielanie pomocy beneficjentom w przygotowaniu wniosków o przyznanie pomocy i wniosków o płatność.

Szczegółowa tematyka szkoleń z zakresu PROW 2007-2013 uzależniona będzie od harmonogramu naborów wniosków ogłaszanych przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w 2012 r.

W celu wsparcia promocji dobrych praktyk z zakresu pozyskiwania i wykorzystania pomocy finansowanej lub współfinansowanej ze środków pochodzących z funduszy UE będą podejmowane działania mające na celu propagowanie idei konkursów („Innowacyjny młody rolnik”, „Sposób na sukces”, itp.).

Kredytowanie rolnictwa.

W 2012 roku kontynuowane będzie doradztwo dla rolników ubiegających się o kredyty preferencyjne z dopłatą do oprocentowania z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. W obliczu kończących się środków na finansowanie inwestycji w rolnictwie w ramach PROW 2007-2013 oczekujemy, że zainteresowanie rolników zostanie skierowane na tę formę pomocy.

Zadanie to będzie realizowane poprzez:

- bieżące doradztwo dla podmiotów ubiegających się o wsparcie finansowe w zakresie dostępnych linii kredytowych w ramach planowanych przedsięwzięć inwestycyjnych,
- pomoc w sporządzaniu planów przedsięwzięć dla celów kredytowania dla gospodarstw rolnych i innych podmiotów,
- zamieszczanie informacji w miesięczniku „Wieś Mazowiecka” na temat dostępnych dla rolników i przedsiębiorców linii kredytowych.

2.2. Promocja produktu regionalnego i tradycyjnego oraz kultywowanie dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi oraz funkcjonalne zarządzanie gospodarstwa rolnego.

Jednym z istotnych kierunków działalności doradczej planowanych na 2012 r. jest kontynuacja działań mających na celu identyfikację produktów regionalnych i tradycyjnych oraz ułatwienie ich weryfikacji i promocji zgodnie z ustawodawstwem krajowym i unijnym.

Propagowany będzie udział w inicjatywach promowanych przez Samorząd Województwa Mazowieckiego (Konkurs o „Laur Marszałka Województwa Mazowieckiego”, Konkurs „Nasze Kulinarne Dziedzictwo – Smaki Regionów”, Sieć Dziedzictwa Kulinarnego Mazowsze), jak również Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Lista Produktów Tradycyjnych, itp.).

Planowane jest upowszechnianie wiedzy z zakresu produktu regionalnego i tradycyjnego, sprzedaży bezpośredniej, działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej, wymagań dotyczących wytwarzania i sprzedaży produktów, jak też źródeł wsparcia finansowego dla tego typu działalności. Zaplanowano z tego zakresu organizację szkoleń stacjonarnych oraz doradztwo indywidualne.

W ramach wspierania działań mających na celu kultywowanie dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi zamierzamy zacieśnić współpracę z twórcami i artystami ludowymi tak, aby mogli jeszcze lepiej promować rękodzieło, ginące zawody, rzemiosło i obrzędy ludowe jako walory regionu.

2.3. Działania na rzecz upowszechniania rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku.

Turystyka wiejska na przestrzeni ostatnich lat stała się ważnym elementem oferty aktywnego wypoczynku dla turystów krajowych i zagranicznych. Przemiany społeczne i gospodarcze obszarów wiejskich wpływają na rozwój takich kierunków przedsiębiorczości, które pozwalają na tworzenie nowych miejsc pracy (całorocznych i sezonowych) oraz dają możliwość pozyskiwania przez gospodarstwo dodatkowych dochodów. Agroturystyka wpisuje się dobrze w taki właśnie kierunek rozwoju przedsiębiorczości, jako organizowana bezpośrednio w gospodarstwie wiejskim (rolniczym, rybackim czy ogrodniczym) i związana z jego otoczeniem (przyrodniczym i kulturowym), oraz zapleczem produkcyjnym czy usługowym regionu.

W 2012 roku planowana jest kontynuacja doradztwa w gospodarstwach agroturystycznych współpracujących z MODR (tabela nr 3) oraz działania mające na celu przygotowanie nowych gospodarstw do podjęcia działalności agroturystycznej. W tym celu organizowane będą szkolenia stacjonarne, wyjazdowe do gospodarstw dobrze funkcjonujących oraz doradztwo indywidualne dla gospodarstw dotyczących rozpoczęcia i rozwijania działalności.

Ważnym elementem działalności jest organizacja promocji usług agroturystycznych oferowanych przez współpracujące z MODR gospodarstwa, która będzie obejmować m.in.: systematyczną aktualizację ofert gospodarstw agroturystycznych na stronie internetowej MODR, prace zmierzające do wydania i rozpropagowania katalogu „Turystyka wiejska”, organizację udziału gospodarstw w konkursach („Innowacyjne Gospodarstwo Agroturystyczne” itp.), targach, wystawach, imprezach plenerowych oraz współpracę ze stowarzyszeniami skupiającymi gospodarstwa agroturystyczne.

2.4. Aktywizacja społeczności lokalnej i przedsiębiorczości na obszarach wiejskich w ramach rozwoju regionalnego, współpraca z Lokalnymi Grupami Działania (LGD).

W latach poprzednich ARiMR uruchomiła działania „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” oraz „Odnowę i rozwój wsi”. Dostęp do tej części funduszy unijnych wpływa na poprawę jakości życia na obszarach wiejskich, umożliwia rozwój tożsamości społeczności wiejskiej, zachowanie dziedzictwa kulturowego, wzrost atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej terenów. Pozyskiwanie tych funduszy jest ściśle uzależnione od aktywności społeczności lokalnej w zakresie inicjatyw oddolnych, dlatego też ważne jest propagowanie *podjęcia LEADER* zmierzającego do tworzenia partnerstw publiczno-prywatnych i włączenie ich do planowania i wdrażania lokalnych inicjatyw. Leader wprowadza oddolne podejście do rozwoju obszarów wiejskich, polegające na opracowaniu przez społeczność wiejską Lokalnej Strategii Rozwoju (LSR), która później jest realizowana na obszarze działania grupy.

W 2012 r., wzorem lat ubiegłych, planowana jest kontynuacja współpracy z zainteresowanymi LGD w szczególności poprzez udzielanie wsparcia merytorycznego beneficjentom działań w ramach naborów projektów ogłaszanych przez LGD, opracowywania wniosków z zakresu pozyskiwania funduszy na realizację projektów społecznych zgodnych z LSR, realizacji szkoleń organizowanych przez grupy oraz promocji inicjatyw LGD mających na celu popularyzację obszaru działania grup. Kontynuowana będzie również współpraca z partnerami społecznymi tj. starostwami, gminami oraz innymi organizacjami i stowarzyszeniami. Zakres współpracy z poszczególnymi grupami jest zróżnicowany i w dużej mierze zależy od ich aktywności i otwarcia na współpracę.

W celu aktywizacji kobiet wiejskich będzie kontynuowana współpraca z zainteresowanymi Kołami Gospodyń Wiejskich (KGW) oraz wsparcie nowo powstających kół. Współpraca będzie możliwa szczególnie w zakresie działań na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi mazowieckiej, promocji produktów regionalnych i tradycyjnych, rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej, racjonalnego żywienia oraz promocji zdrowego stylu życia.

Z dotychczasowej praktyki wynika, iż największym zainteresowaniem ze strony KGW cieszy się pomoc w organizacji ich udziału w różnego rodzaju konkursach, występach, imprezach i wystawach.

Działania na rzecz aktywizacji społeczności lokalnej i przedsiębiorczości na obszarach wiejskich w ramach rozwoju regionalnego będą też promowane na szkoleniach stacjonarnych, imprezach i wystawach organizowanych lub współorganizowanych przez MODR.

Planowana jest również współpraca z dziećmi i młodzieżą w ramach 18 klubów edukacyjnych 4H. Działania MODR w tym zakresie mają na celu podejmowanie przez dzieci i młodzież z klubów: działań na rzecz środowiska lokalnego, realizacji projektów rozwijających zainteresowania członków, udział w imprezach lokalnych i regionalnych (festyny, dożynki, konkursy itp.), zdobywanie umiejętności funkcjonowania w społeczeństwie. We współpracy z młodzieżą podejmowana będzie też tematyka związana z popularyzacją zachowań proekologicznych, propagowaniem zagadnień dotyczących Unii Europejskiej, aktywności w społeczności lokalnej.

Jako uzupełnienie działań doradczych z zakresu agroturystyki, produktu regionalnego i tradycyjnego, aktywizacji społeczności lokalnej oraz przedsiębiorczości na obszarach wiejskich zaplanowano również realizację innych działań z zakresu gospodarstwa wiejskiego (tabela nr 4):

- propagowanie zasad funkcjonalnego urządzania gospodarstwa domowego, poprawy estetyki zagrody wiejskiej,
- wsparcie zachowania zasobów kulturowych i kulinarnych wsi,
- promocję zdrowego stylu życia w oparciu o walory środowiska naturalnego obszarów wiejskich,
- popularyzację standardów w zakresie żywienia w gospodarstwach domowych i agroturystycznych z uwzględnieniem zasad sprzedaży bezpośredniej,
- popularyzację przyzagrodowej produkcji żywności na potrzeby rynku lokalnego.

Działania te będą realizowane poprzez organizację szkoleń stacjonarnych i wyjazdowych, oraz pokazów, demonstracji i konkursów.

2.5. Zarządzanie gospodarstwem rolnym.

Zarządzanie gospodarstwem rolnym to zagadnienie, na którym skupia się uwaga i wysiłek większości polskich rolników. Obok znajomości realiów polskiej gospodarki, kluczem do sukcesu jest umiejętne posługiwanie się rachunkiem ekonomicznym, który może pomóc w optymalizacji struktury produkcji i poziomu jej intensywności, optymalizacji stosowanych technologii wytwarzania, racjonalizacji kosztów stałych itp. Podstawowym narzędziem ekonomicznym, jakie rolnicy mogą wykorzystywać do tego celu, są kalkulacje

rolnicze. Realizacja tematu ma za zadanie zwrócić uwagę doradców i rolników na znaczenie analizy opłacalności produkcji w gospodarstwie rolnym poprzez:

- zapoznanie rolników z bieżącą oceną efektywności podstawowych kierunków produkcji roślinnej i zwierzęcej przy różnych poziomach intensywności gospodarowania;
- zapoznanie z rentownością jaką wypracowują w istniejących warunkach ekonomicznych gospodarstwa rolne;
- takie pokierowanie decyzjami rolnika, aby posiadany zasób środków produkcji przyniósł mu maksymalnie duży efekt w postaci wypracowanego dochodu rolniczego.

Wyżej wymienione zadanie będzie realizowane poprzez następujące działania:

- doradztwo, informację i pomoc w planowaniu efektywnych przedsięwzięć w gospodarstwach rolnych,
- informowanie (podczas szkoleń i porad indywidualnych) o zasadach funkcjonowania podatków w rolnictwie, w tym podatku VAT,
- doradztwo dotyczące obowiązkowych ubezpieczeń w rolnictwie,
- przygotowanie i zamieszczenie na stronie internetowej MODR dwóch edycji „Kalkulacji produkcji rolniczej”,
- przygotowywanie kalkulacji kosztów produkcji roślinnej i zwierzęcej oraz propagowanie ich w miesięczniku „Wieś Mazowiecka”,
- w zależności od potrzeb przygotowywanie i zamieszczanie na stronie internetowej MODR danych do szacowania strat w uprawach rolnych poniesionych w wyniku klęsk żywiołowych.

2.6. Rachunkowość w gospodarstwach rolnych.

W pracy doradczej obejmującej doradztwo rachunkowe będziemy propagować system rachunkowości FADN – Sieć Danych Rachunkowości Gospodarstw Rolnych. System zbierania danych rachunkowych z gospodarstw rolnych funkcjonuje we wszystkich krajach Unii Europejskiej. Jest niezastąpionym narzędziem zapewniającym gromadzenie wyników z gospodarstw rolnych poszczególnych krajów według jednolitego formatu, co zapewnia ich porównywalność. Wyniki pozyskane w trakcie badań pozwalają określić celowość oraz efektywność działań podejmowanych w obszarze Wspólnej Polityki Rolnej.

Zadanie to będzie realizowane poprzez:

- prowadzenie 1540 ksiąg rachunkowych FADN 2012,

- zamknięcie roku i wprowadzenie do komputera danych z 2011 roku z 1533 ksiąg rachunkowych,
- szkolenia e-learningowe dla doradców dotyczące następującej tematyki: Raportu Porównawczego i Dynamicznego oraz obsługi programu komputerowego do prowadzenia rachunkowości FADN.

2.7. Gromadzenie i upowszechnianie informacji rynkowej.

Kontynuowane będzie zbieranie i gromadzenie danych o cenach z targowisk i firm zajmujących się sprzedażą podstawowych środków produkcji, służące do bieżących i długookresowych analiz ruchu cen w rolnictwie.

Będzie to realizowane poprzez:

- uczestnictwo w Zintegrowanym Systemie Informacji Rynkowej pod potrzeby sektora rolno-spożywczego przy współpracy z MRiRW – sporządzanie raportów tygodniowych,
- przygotowanie okresowych informacji cenowych dotyczących środków produkcji i produktów rolnych – sporządzanie raportów tygodniowych,
- przygotowanie okresowych informacji cenowych rynku nawozów – sporządzanie raportów miesięcznych i kwartalnych,
- wykonywanie dla SGH w Warszawie „Ankiety gospodarstwa rolnego”.

2.8. Rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich.

W 2012 roku będą kontynuowane działania doradcze pomagające rolnikom w sprostaniu konkurencji na rynku krajowym i zagranicznym. Silna konkurencja na rynku rolnym zmusza rolników do szukania dodatkowych źródeł dochodu. Istotnym elementem działalności na rynku jest znajomość prawnych i społecznych uwarunkowań prowadzenia działalności na obszarach wiejskich.

W ramach doradztwa w tym zakresie w 2012 roku skoncentrujemy się na:

- propagowaniu przykładów przedsiębiorczości na obszarach wiejskich poprzez typowanie najlepszych gospodarstw i firm do udziału w konkursach: „Agroliga”, „Sposób na Sukces”, itp.,
- doradztwie dotyczącym poszukiwania dodatkowych źródeł dochodów w gospodarstwie rolnym.

Zadanie to będzie realizowane poprzez:

- zgłaszanie gospodarstw rolnych i firm do uczestnictwa w konkursach oraz ich ocenę mającą na celu wyłonienie zwycięzców,
- doradztwo, informację i pomoc w poszukiwaniu dodatkowych źródeł dochodu w gospodarstwach rolnych,
- szkolenia dla rolników m.in. dotyczące uruchamiania działalności pozarolniczej.

2.9. Popularyzacja najnowszych rozwiązań technologicznych:

2.9.1. w zakresie produkcji roślinnej

Podstawowe zadania w tym zakresie będą obejmowały wdrażanie i upowszechnianie rozwiązań technologicznych zapewniających spełnienie minimalnych wymagań wzajemnej zgodności. Propagowane będą proekologiczne metody produkcji, a szczególnie certyfikowany krajowy system Integrowana Produkcja (IP). Podstawę systemu IP stanowią prawidłowo dobrane elementy: płodozmian i agrotechnika, racjonalne nawożenie oparte na rzeczywistym zapotrzebowaniu roślin oraz stosowanie w uzasadnionych sytuacjach środków ochrony roślin jak najmniej zagrażających zdrowiu ludzi, zwierząt oraz środowisku naturalnemu.

Wzorem lat ubiegłych, kontynuowana będzie praktyczna ocena nowych gatunków i odmian roślin uprawnych. Kontynuowane będzie doskonalenie wiedzy w zakresie spełniania unijnych standardów jakościowych płodów rolnych. Planowane jest upowszechnianie wiedzy na temat skuteczności różnych metod ochrony upraw przed chorobami i szkodnikami w aspekcie ograniczania ilości dostępnych chemicznych środków ochrony roślin. Prowadzone będzie doradztwo w zakresie zrównoważonego nawożenia upraw w oparciu o program NAWSALD oraz w zakresie ochrony roślin z uwzględnieniem progów ekonomicznej szkodliwości agrofagów. Kontynuowane będą prace związane z poprawą bazy paszowej przede wszystkim dla bydła i trzody chlewnej. Planowane jest ponadto wskazywanie alternatywnych możliwości produkcji roślinnej między innymi z zastosowaniem pożytecznych mikroorganizmów EM-Farming.

Działania doradcze obejmą demonstracje w zakresie oceny nowych odmian zbóż, kukurydzy, ziemniaków, rzepaku ozimego, lnu oleistego, tytoniu, łubinu żółtego, grochu, rekultywacji użytków zielonych oraz KDPR. Planowane są szkolenia stacjonarne i wyjazdowe, pokazy oraz udzielanie porad indywidualnych. Ponadto zaplanowane są odpłatne szkolenia w zakresie stosowania środków ochrony roślin, realizowane według potrzeb. Płody rolne będą prezentowane w ramach wystaw dożynkowych. Planowany

jest współdziałal w organizacji licznych imprez, między innymi: „Dni Kukurydzy” w Andrzejewie oraz „Święta Kukurydzy” w Iłży (prezentacje kolekcji odmianowych). Zaplanowano konferencje na następujące tematy: „Uprawa ziemniaka na wczesny zbiór”, „Prawidłowa agrotechnika użytków zielonych”, „Ochrona kukurydzy i buraka cukrowego przed chwastami” podczas XIV Dnia Kukurydzy i Buraka; Doroczne Spotkanie Szkoleniowo-Dyskusyjne Producentów Zbóż. Zaplanowano warsztaty i pokazy na Polu doświadczalnym:

Ponadto w zakresie produkcji roślinnej zaplanowano także:

- udział w konkursie europejskich technologii produkcji pszenicy ozimej oraz rzepaku poprzez opracowanie technologii w ramach doświadczenia ścisłego, organizowanego w Niemczech przez DLG (Niemieckie Towarzystwo Rolnicze), prezentowanego w trakcie Dni Pola w Niemczech,
- przeprowadzenie w terenie próbnych wykopków ziemniaków w celu dokonania monitoringu plonowania ziemniaków w Polsce przez IHAR O/Jadwisin,
- analizę pszenic jakościowych – zebranie prób w celu przeprowadzenia badań – współpraca z Instytutem Biotechnologii Przemysłu Rolno-Spożywczego,
- przeprowadzenie ankietyzacji dotyczącej technologii uprawy zbóż –współpraca z Instytutem Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach,
- sporządzanie dla Agencji Rynku Rolnego cotygodniowych raportów z przebiegu kampanii żniwnej,
- udział w pracach Wojewódzkiego Zespołu Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego. Prace nad wytypowaniem odmian do Listy Odmian Zalecanych dla województwa mazowieckiego.

W 2012 roku w ramach Pola doświadczalnego w Poświętnem zaplanowano następujące prace.

Kolekcja odmian. Na około 300 poletkach demonstrowane będą kolekcje odmian różnych gatunków roślin rolniczych, w tym: zbóż ozimych i jarych, rzepaku ozimego, kukurydzy, buraków cukrowych, roślin strączkowych, ziemniaków, traw, mieszanek strączkowo-zbożowych, kolekcja roślin energetycznych oraz rzadko uprawianych roślin takich jak: len, soja, amarantus, sorgo, konopie włókniste.

Doświadczenia ścisłe. Prowadzone będą 3 doświadczenia odmianowe w ramach PDO (Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego) realizowanego przez COBORU w Słupi Wielkiej przy bezpośredniej współpracy jednostki koordynującej na Mazowszu – SDOO

w Kawęczynie. Są to doświadczenia z pszenicą ozimą (32 odmiany), pszenicą jarą i jęczmieniem jarym, każde przy zastosowaniu dwóch poziomów intensywności uprawy.

Doświadczenia i demonstracje technologiczne: Ocena działania fungicydów – pszenica ozima; Ocena działania herbicydów – pszenica ozima; Ocena działania herbicydów – kukurydza; Porównanie różnych poziomów nawożenia rzepaku ozimego nawozami mineralnymi Zakładów Azotowych Kędzierzyn S.A.; Wpływ dolistnego dokarmiania na plon rzepaku ozimego; Wpływ dolistnego dokarmiania na plon ziemniaka; Wpływ wieloletniego przedplonu zbożowego na plon pszenicy ozimej; Reakcja nowych odmian pszenicy ozimej na uprawę w monokulturze; Plantacja demonstracyjna buraka cukrowego prowadzona przez Cukrownię Głinojeck.

2.9.2. w zakresie produkcji zwierzęcej

Kluczowym zadaniem w tym zakresie będzie wdrażanie i upowszechnianie rozwiązań technologicznych zapewniających spełnienie minimalnych wymagań wzajemnej zgodności ze szczególnym uwzględnieniem dobrostanu zwierząt. Podjęte zostaną działania mające na celu upowszechnienie wśród rolników znajomości przepisów ustawy o ochronie zwierząt zgodnie z Programem ustalonym przez Samorząd Województwa Mazowieckiego w dniu 12 lipca 2011 r. Powyższe działania obejmą konferencję wojewódzką, szkolenia stacjonarne, oraz artykuły we „Wsi Mazowieckiej”. Kontynuowane będą prace mające na celu zwiększanie wydajności mleka od krowy oraz zapewnienie jego wysokiej jakości. Planowane jest prowadzenie doradztwa w zakresie racjonalnego chowu i żywienia trzody chlewnej. Ponadto wskazywane będą alternatywne możliwości chowu mniej znanych gatunków zwierząt.

Działalność doradcza obejmie demonstracje w zakresie chowu cieląt, bydła mlecznego trzody chlewnej oraz danieli, a ponadto szkolenia stacjonarne oraz porady indywidualne. Zaplanowano również następujące tematy konferencji: „Dobre praktyki rolnicze w produkcji zwierzęcej-zgodne z ustawą o ochronie zwierząt”; „Opłacalność produkcji wyzwaniem dla producentów trzody”; „Produkcja wołowiny alternatywą dla gospodarstw rezygnujących z produkcji mleka”.

Zaplanowano też zorganizowanie pokazu zwierząt i wyceny bydła mlecznego w ramach Regionalnej Wystawy Zwierząt Hodowlanych „Święto Mleka” – Płoniawy Bramura.

2.9.3.w zakresie produkcji ogrodniczej (uprawy warzywnicze i sadownicze)

Podstawowym zadaniem w zakresie produkcji ogrodniczej będzie wdrażanie i upowszechnianie rozwiązań technologicznych zapewniających spełnienie minimalnych wymagań wzajemnej zgodności. Kontynuowane będzie upowszechnianie i pogłębianie wiedzy na temat Integrowanej Produkcji owoców i warzyw. Planowane jest upowszechnianie wiedzy na temat skuteczności różnych metod ochrony upraw warzywniczych i sadowniczych przed chorobami i szkodnikami w aspekcie ograniczania ilości dostępnych chemicznych środków ochrony roślin. Praktycznie oceniane będą nowe odmiany wybranych gatunków warzyw oraz roślin sadowniczych. Wskazywane będą alternatywne możliwości produkcji warzywniczej i sadowniczej. Zwrócona zostanie uwaga na przestrzeganie unijnych standardów jakościowych płodów ogrodniczych.

Działalność doradcza obejmie warzywnicze demonstracje polowe w zakresie oceny nowych odmian kapusty głowiastej, kapusty brukselskiej, pomidorów, papryki, ogórków, selerów, fasoli szparagowej i cebuli. Warzywnicze demonstracje odmianowe w uprawie pod osłonami obejmą: pomidory, paprykę, ogórki, fasolę szparagową i kapustę pekińską. Ponadto oceniane będą efekty stosowania pożytecznych mikroorganizmów EM-Farming w uprawie kapusty głowiastej. Demonstracje sadownicze obejmą ocenę nowych odmian porzeczki czarnej, truskawek i jabłoni. Prowadzone również będą demonstracje w zakresie racjonalnego nawożenia czarnej porzeczki, jabłoni i grusz.

Zaplanowano szkolenia stacjonarne i wyjazdowe, pokazy oraz udzielanie porad indywidualnych. Według potrzeb realizowane będą specjalistyczne szkolenia w zakresie Integrowanej Produkcji dla producentów owoców i warzyw zainteresowanych uzyskaniem Certyfikatu IP. Płody ogrodnicze będą tradycyjnie prezentowane w ramach wystaw dożynkowych. Planowany jest współdziałanie w organizacji imprez warzywniczych (prezentacja kolekcji papryki) w ramach „Dni Papryki” w Potworowie, „Święta Papryki” w Klwowie oraz „Targów Papryki” w Przytyku. Planowany jest również współdziałanie w organizacji dwóch konferencji sadowniczych: „Goszczyńskie sady drogą do sukcesu” oraz „Konferencji sadowniczej – Chynów” (ustalenie programów, zorganizowanie wystaw maszyn i środków produkcji, zorganizowanie wykładów, przygotowanie materiałów informacyjnych). Udzielana też będzie pomoc w zakresie promocji i organizacji wyjazdów producentów owoców z terenu całego województwa na coroczne Międzynarodowe Targi Techniki Sadowniczej w Warszawie organizowane przez SGGW oraz Ogólnopolskie Spotkania Sadowników w Grójcu organizowanym przez Instytut Ogrodnictwa oraz Związek Sadowników RP.

Zestawienie zadań upowszechnieniowych z zakresu popularyzacji rozwiązań technologicznych (demonstracje, programy działań) przedstawione jest w tabeli nr 1.

2.10. Popularyzacja zasady wzajemnej zgodności (cross – compliance) oraz BHP w gospodarstwie rolnym.

W 2012 roku kontynuowane będą prace związane z upowszechnianiem i pogłębianiem wiedzy na temat rozwiązań technologicznych zapewniających spełnienie wymagań wzajemnej zgodności w produkcji rolniczej. Prowadzona będzie ocena gospodarstw w zakresie spełniania zasad wzajemnej zgodności, a ponadto przewidziane jest opracowywanie planów dostosowawczych dla gospodarstw, w których stwierdzone zostaną niezgodności.

Działalność doradcza obejmie szkolenia stacjonarne oraz porady indywidualne.

2.11. Współpraca z grupami producentów rolnych.

Działania doradcze w zarejestrowanych grupach producenckich oraz w grupach rolników, którzy nie prowadzą jeszcze działalności gospodarczej będą obejmowały upowszechnianie wiedzy na temat prawodawstwa unijnego i krajowego, związanego z funkcjonowaniem grup producentów rolnych i możliwością uzyskania wsparcia finansowego ze środków publicznych. Członkowie grup producentów rolnych będą objęci doradztwem z zakresu zasad prowadzenia dokumentacji w grupie, pozyskiwania środków z działania PROW 2007-2013 na działalność administracyjną grupy, na promocję polskich produktów w krajach UE oraz na inwestycje w grupowych działaniach. Prowadzone będzie również doradztwo technologiczne (w tym dotyczące produkcji ekologicznej) oraz w zakresie przygotowywania płodów rolnych do sprzedaży. Działania doradcze zaplanowano w formie szkoleń stacjonarnych, wyjazdowych, pokazów oraz porad indywidualnych.

Współpraca obejmie 20 grup producentów rolnych liczących 770 członków (w tym 17 grup zarejestrowanych u Marszałka Województwa) oraz 80 grup rolników liczących 1406 członków (Tabela nr 2).

2.12. Działania na rzecz rozwoju rolnictwa ekologicznego.

Planowane do realizacji zadania z zakresu rolnictwa ekologicznego wynikają z zadań statutowych przewidzianych dla doradztwa rolniczego, również z Planu Działań dla Żywności Ekologicznej i Rolnictwa w Polsce na lata 2007-2013 MRiRW, określającego strategię rozwoju rolnictwa ekologicznego w kraju na najbliższe lata. Notowana w województwie

mazowieckim największa liczba przetwórci ekologicznych oraz trzecia w skali kraju wielkość powierzchni upraw objętych systemem rolnictwa ekologicznego, jest przyczyną stałego zapotrzebowania na doradztwo z zakresu rolnictwa ekologicznego.

W 2012 roku MODR będzie prowadził działania na rzecz rolnictwa ekologicznego uwzględniające bieżące doradztwo indywidualne w tym zakresie, a także szkolenia dotyczące systemu rolnictwa ekologicznego w warunkach unijnych, z uwzględnieniem obowiązujących procedur i wymogów oraz aspektów marketingu produktów ekologicznych (w tym wymogi jakościowe, oznakowanie, opakowanie). Istotne będzie informowanie rolników w ramach tych form współpracy o aktualnościach związanych z unijnym i krajowym prawodawstwem rolnictwa ekologicznego.

W ramach wspierania rozwoju rolnictwa ekologicznego promowana będzie żywność ekologiczna na kiermaszach i wystawach urządzanych w ramach imprez organizowanych przez MODR, w tym także w trakcie dożynek i współorganizowanych imprez lokalnych.

W 2012 roku po raz szósty zorganizowane zostaną „Targi Ekologiczne” w Ostrołęce, które mają pomóc w ożywieniu rynku żywności ekologicznej w rejonie, gdzie najbardziej dynamicznie w województwie wzrasta liczba gospodarstw ekologicznych. W ramach targów przewidziana jest prezentacja produktów ekologicznych oraz konkurs wiedzy ekologicznej. Kiermasze lub wystawy żywności ekologicznej planowane są podczas kolejnych Międzynarodowych Dni z Doradztwem Rolniczym w Siedlcach, Ekopikniku w Kampinosie, VI Wiosny na Polu i w Ogrodzie w Siedlcach.

W ramach udziału w działaniach promocyjnych rolnictwa ekologicznego realizowanych w kraju, wpisanych do krajowego Planu Działań w tym zakresie, MODR planuje realizację *wojewódzkiego etapu V już edycji krajowego Konkursu na najlepsze gospodarstwo ekologiczne*, ogłaszanego przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz CDR w Brwinowie Oddział Radom, służącego promowaniu idei rolnictwa ekologicznego. Konkurs jest przeprowadzany na poziomie wojewódzkim i krajowym, ma charakter otwarty, jest skierowany do gospodarstw ekologicznych z certyfikatem i przebiega w dwóch kategoriach: „ekologia-środowisko” oraz „ekologiczne gospodarstwo towarowe”.

2.13. Wspieranie wdrażania Programów rolnośrodowiskowych.

Rok 2012 będzie kolejnym rokiem wdrażania Programu rolnośrodowiskowego 2007-2013. Programy rolnośrodowiskowe jako najważniejszy instrument polityki środowiskowej w UE, są nadal jedynym obligatoryjnym dla wszystkich krajów członkowskich instrumentem WPR, realizowanym w ramach krajowego priorytetu –

Zachowanie walorów przyrodniczo – krajobrazowych obszarów wiejskich. W związku ze znaczeniem programów rolnośrodowiskowych w działalności doradczej z zakresu ekologii, w 2012 roku MODR Warszawa kontynuował będzie realizację zadań związanych ze wspieraniem ich wdrażania na terenie województwa mazowieckiego, poprzez:

- szkolenia adresowane do rolników województwa mazowieckiego,
- współpracę z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi w zakresie upowszechniania uregulowań prawnych i obowiązujących procedur,
- pomoc doradcą rolnikom, którzy będą chcieli skorzystać z płatności z tytułu realizacji przedsięwzięć rolnośrodowiskowych,
- doradztwo dla gospodarstw realizujących Programy Rolnośrodowiskowe.

Istotną formą doradczą będą szkolenia z tego zakresu dla rolników, omawiające m.in: warunki uzyskiwania płatności na zasadach przewidzianych w Programie rolnośrodowiskowym na lata 2007-2013, w tym obowiązujące procedury, wymogi poszczególnych pakietów programu. Realizowane będą również pokazy dotyczące oceny łąkowych zbiorowisk roślinnych pod kątem Programu rolnośrodowiskowego. Ponadto ważną formą działalności będzie przygotowywanie przez uprawnionych doradców rolnośrodowiskowych MODR dokumentacji rolnośrodowiskowej dla nowych beneficjentów Programu. Planowane jest również przeszkolenie uprawnionej kadry doradczej MODR w ramach szkolenia wojewódzkiego oraz szkoleń oddziałowych z zakresu aktualności w Programie rolnośrodowiskowym.

2.14. Ochrona środowiska w rolnictwie.

Wymogi ochrony środowiska jako zasadniczy element wprowadzonej w ramach Wspólnej Polityki Rolnej zasady współzależności, stanowią aktualnie kluczowy warunek funkcjonowania gospodarstw rolnych i produkcji żywności. W związku z tym MODR w 2012 roku będzie prowadził opisane poniżej działania.

Ograniczanie zanieczyszczeń pochodzenia rolniczego

W zakresie ograniczania zanieczyszczeń środowiska pochodzenia rolniczego prowadzone będzie doradztwo indywidualne, zwłaszcza w zakresie prawidłowej gospodarki nawozami naturalnymi, szkolenia oraz programy o charakterze doradczym. MODR kontynuował będzie popularyzację wymogów ochrony środowiska dla gospodarstw rolnych, które mają ograniczać i przeciwdziałać powstawaniu zanieczyszczeń pochodzenia rolniczego, wpływających negatywnie na stan środowiska.

W 2012 roku MODR będzie kontynuował wsparcie realizacji Programów działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych dla obszarów szczególnie narażonych w gminie Korytnica oraz w zlewni rzeki Sony w latach 2008-2012, związanych z wdrażaniem Dyrektywy Azotanowej UE w naszym kraju. Na terenie województwa mazowieckiego funkcjonują dwa wyznaczone obszary szczególnie narażone na zanieczyszczenia azotanami z produkcji rolniczej – obszary osn, na których realizowane były pierwsze programy działań w latach 2004-2008. W ramach kontynuacji prowadzona będzie współpraca z Regionalnym Zarządem Gospodarki Wodnej w Warszawie w realizacji zadań ujętych w programach działań, prowadzone będzie doradztwo przy realizacji obowiązujących rolników działań, w tym pomoc przy aktualizowaniu rejestrów i innej dokumentacji oraz szkolenia dla rolników objętych programem. W województwie mazowieckim Programami działań dla obszarów osn objęte są 492 gospodarstwa rolne.

Prowadzona będzie również realizacja kolejnych etapów międzynarodowego programu Baltic Deal, koordynowanego przez CDR w Brwinowie Oddział Radom, dotyczącego promocji i wdrażania do produkcji najlepszych praktyk rolniczych służących ochronie środowiska Bałtyku przed zanieczyszczeniami pochodzącymi z rolnictwa. Projekt wpisuje się w działania ujęte w Strategii Ochrony Morza Bałtyckiego UE, przewiduje m.in. budowę sieci gospodarstw demonstracyjnych. 2012 roku planujemy pracę z gospodarstwami zgłoszonymi z terenu województwa mazowieckiego do współpracy w ramach programu, uczestnictwo w spotkaniach i szkoleniach, realizację warsztatów dla rolników.

Energetyka odnawialna

Odnawialne źródła energii (OZE) to jeden z kluczowych punktów „Polityki energetycznej Polski do 2030 roku”, zakładającej perspektywiczny wzrost wykorzystania OZE, co wymaga aktywnego udziału użytkowników energii w jej realizacji. MODR podejmował będzie nadal działania propagujące odnawialne źródła energii na obszarach wiejskich, zwłaszcza w zakresie produkcji i wykorzystania biomasy na cele energetyczne na podstawie krajowej „Strategii rozwoju energetyki odnawialnej”.

Doradztwo z tego zakresu realizowane będzie w formie porad, pokazów i szkoleń prowadzonych również w ramach większego projektu FAPA pt. „Alternatywne źródła energii i ich zastosowanie”, w ramach którego planowanych jest w II etapie realizacji 12 szkoleń dla rolników.

Na 2012 rok planowana jest również kolejna edycja konferencji z zakresu energetyki odnawialnej, realizowanej corocznie w Oddziale Poświętne, z udziałem naukowców i przedstawicieli branży energetyki odnawialnej, adresowana do rolników i doradców, przedstawicieli samorządów, nauczycieli i przedsiębiorców.

2.15. Kształcenie i doskonalenie zawodowe kadry doradczej MODR

W 2012 roku kształcenie zawodowe kadry doradczej będzie podobnie jak w latach ubiegłych realizowane w ramach dwóch kierunków. Pierwszy to szkolenia organizowane przez Mazowiecki Ośrodek Doradztwa Rolniczego i realizowane przez doradców oraz specjalistów. Są to szkolenia realizowane w ramach narad Terenowych Zespołów Doradczych na poziomie Oddziałów oraz dla specjalistów w siedzibie MODR Warszawa.

Mają one za zadanie przekazać najnowsze wiadomości konieczne by specjaliści MODR Warszawa mogli efektywnie doradzać rolnikom w zakresie zadań realizowanych przez Ośrodek. W 2012 roku zaplanowano 250 szkoleń.

Drugi kierunek doskonalenia kadry doradczej MODR Warszawa to uczestnictwo w szkoleniach organizowanych przez jednostki zewnętrzne. Planowane jest, że pracownicy Ośrodka będą korzystali z oferty szkoleniowej Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie, Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Instytutów Naukowych i innych. Udział w tych szkoleniach jest uzależniony od możliwości finansowania tych szkoleń. W 2012 roku planowane są 122 takie szkolenia.

W kształceniu kadry doradczej MODR Warszawa 2012 roku szczególna uwaga zostanie zwrócona na następującą zagadnienia:

- ekonomikę rolnictwa z uwzględnieniem rachunkowości rolnej,
- możliwości pozyskiwania środków finansowych z funduszy unijnych i krajowych – nowości i aktualizacje,
- produkt tradycyjny i regionalny, wymogi związane z wytwarzaniem rejestracją i sprzedażą,
- metodykę doradztwa rolniczego, psychologiczne aspekty pracy doradczej,
- nowości technologiczne w produkcji roślinnej i zwierzęcej z uwzględnieniem alternatywnych metod produkcji,
- Wspólną Politykę Rolną po 2013 – wstępne założenia.

2.16. Działalność promocyjna i informacyjna na rzecz rozwoju produkcji rolniczej i obszarów wiejskich.

Wydawnictwa Mazowieckiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego stanowią ważne źródło informacji specjalistycznych dla rolników, hodowców oraz mieszkańców wsi przede wszystkim województwa mazowieckiego. Mają one na celu również pomoc doradcom w przygotowaniu różnorodnych materiałów ułatwiających realizację zadań. Nad całością procesu wydawniczego MODR Warszawa czuwać będzie Rada Wydawnictw, w skład której wchodzi przedstawiciele poszczególnych oddziałów.

Wydawnictwa periodyczne MODR Warszawa

Główną pozycją wydawniczą w 2012 roku będzie miesięcznik „Wieś Mazowiecka” z dodatkiem „Agrobiznes” – fachowe czasopismo rolnicze o charakterze informacyjno-instruktażowym skierowane do całych rodzin rolników i mieszkańców terenów wiejskich przede wszystkim w województwie mazowieckim.

Na łamach gazety planowane są tematy z zakresu: chowu i hodowli zwierząt gospodarskich, produkcji roślinnej, rolnictwa ekologicznego, programów rolnośrodowiskowych i produkcji integrowanej, agroturystyki i walorów województwa mazowieckiego oraz rozwoju małej przedsiębiorczości na obszarach wiejskich. Szczególne miejsce zajmować będzie problematyka finansowania wsparcia rolników z PROW na lata 2007-2013. Planowane są porady i zalecenia dla miłośników ogrodów i sadowników, a także artykuły o doświadczeniach i efektach pracy Grup Producentów Rolnych, Kół Gospodyń Wiejskich.

Dodatek ekonomiczny „Agrobiznes” będzie opracowywany na podstawie informacji cenowych nadesłanych z oddziałów MODR Warszawa: z około 40 targowisk, 30 punktów skupu żywności, 20 Spółdzielni Mleczarskich i z ponad 40 punktów sprzedaży środków do produkcji rolnej z terenu województwa mazowieckiego. Publikowane w nim będą również informacje dotyczące rachunkowości rolnej, kredytowania przedsięwzięć, kalkulacje rolnicze, ceny z Warszawskiego Rolno-Spożywczego Rynku Hurtowego – Bronisze i in.

Miesięcznik będzie kolportowany w formie sprzedaży indywidualnej, prenumeraty, a także podczas szkoleń, pokazów i innych imprez rolniczych.

Wydawnictwa nieperiodyczne MODR Warszawa

Oprócz miesięcznika, MODR Warszawa będzie w 2012 roku publikował broszury, ulotki, katalogi, materiały szkoleniowe i inne nieperiodyczne pozycje wydawnicze o tematyce specjalistycznej. Każdy temat będzie indywidualnie omawiany i ustalany nakład podczas

comiesięcznych posiedzeń Rady Wydawnictw, biorąc pod uwagę aktualne założenia polityki rolnej oraz potrzeby producentów rolnych. Wydane broszury będą oferowane osobom zainteresowanym podczas imprez rolniczych organizowanych bądź współorganizowanych przez MODR Warszawa.

Prowadzona też będzie dokumentacja związana z nadawaniem międzynarodowego numeru identyfikacyjnego ISBN wydawnictwom nieperiodycznym oraz przekazywane będą egzemplarze obowiązkowe do Biblioteki Narodowej i Biblioteki Jagiellońskiej.

Imprezy organizowane i współorganizowane przez MODR Warszawa

MODR Warszawa w 2012 roku, jak w latach ubiegłych planuje aktywnie uczestniczyć w organizacji imprez o zasięgu lokalnym, regionalnym i krajowym (np. dożynki gminne, powiatowe, wojewódzkie imprezy rolnicze). W ramach imprez prezentowana będzie działalność MODR Warszawa, wraz z jej dorobkiem wydawniczym. Doradcy Ośrodka w ramach punktów informacyjnych będą służyli wiedzą i informacją z zakresu rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich. Ponadto w ramach imprez planowane jest organizowanie wystaw płodów rolnych, prezentowanie gospodarstw agroturystycznych i dziedzictwa zarówno kulinarnego jak i kulturowego województwa mazowieckiego. Łącznie w 2012 roku zaplanowano 109 imprez. Szczegółowy wykaz większych imprez w tabeli nr 8.

Przygotowanie materiałów promocyjnych

Działalność promocyjna firmy jest niezwykle ważna ze względu na kreowanie pozytywnego wizerunku firmy wśród odbiorców jej usług. Planuje się w 2012 roku przygotowanie różnych materiałów z tego zakresu: plakatów, plansz informacyjnych, folderów, i innych.

Na bieżąco będą przygotowywane artykuły merytoryczne oraz informacje na stronę internetową MODR Warszawa (www.modr.mazowsze.pl) dotyczące szkoleń i imprez rolniczych organizowanych na terenie województwa mazowieckiego. Celem szybkiego informowania o bieżących wydarzeniach z zakresu rolnictwa i działalności MODR Warszawa planowana jest dalsza współpraca ze środkami masowego przekazu m.in. z telewizją TVR, Redakcją Rolną Polskiego Radia itp..

2.17. Zestawienia tabelaryczne zadań z zakresu doradztwa rolniczego

Tabela nr 1

Zestawienie zadań upowszechnieniowych planowanych w 2012 r.

L.p	Forma zadania	Planowana ilość
1	Demonstracje z zakresu gospodarstwa wiejskiego	4
2	Demonstracje - produkcja roślinna, w tym:	301
	<i>ilość ha</i>	510,48
	zboża	188
	<i>ilość ha</i>	297,58
	kukurydza na ziarno	5
	<i>ilość ha</i>	5,00
	kukurydza na kiszonkę	49
	<i>ilość ha</i>	56
	ziemniaki	33
	<i>ilość ha</i>	39,30
	buraki cukrowe	2
	<i>ilość ha</i>	6,00
	oleiste	18
	<i>ilość ha</i>	90,10
	strączkowe i motylkowe	3
	<i>ilość ha</i>	12
	użytki zielone	1
	<i>ilość ha</i>	2
	inne (kolekcje odmian kukurydzy, tytoń)	3
	<i>ilość ha</i>	2,5
3	Demonstracje – produkcja ogrodnicza, w tym:	37
	<i>ilość ha</i>	32,19
	warzywa gruntowe	14
	<i>ilość ha</i>	10,80
	warzywa pod osłonami	11
	<i>ilość ha</i>	2,19
	sadownicze	12
	<i>ilość ha</i>	19,20
4	Demonstracje - produkcja zwierzęca w tym:	47
	<i>ilość sztuk</i>	1617
	bydło mleczne	33
	<i>ilość sztuk</i>	1005
	bydło mięsne	1
	<i>ilość sztuk</i>	20
	trzoda chlewna	11
	<i>ilość sztuk</i>	382
	inne (cielęta, gospodarka nawozowa w gosp. mleczarskich, daniele)	2
	<i>ilość sztuk</i>	210
5	Kodeks Dobrej Praktyki Rolniczej	
	<i>ilość gospodarstw</i>	46
	<i>ilość ha</i>	919,58
6	Programy działań z zakresu OSN w tym	1
	Gospodarstwa współpracujące	492
	Bilansy nawozowe	
7	Programy doradcze z zakresu GW	15

Tabela nr 2

Grupy producentów rolnych i grup rolników współpracujących z MODR w 2012 r.

L.p.	Rodzaj grupy	Ilość grup/liczba członków
Grupy producentów rolnych		
1	Zbożowe	1X/12
2	Okopowe	1/11
3	Owoce i Warzywa	1X/56 oraz 1/11
4	Owoce	1X/56
5	Warzywa	4X/71
6	Produkcja Mleka	3X/53
7	Tucz Trzody Chlewnej	6X/225
8	Inne*	1/270 P oraz 1X/5D
	Razem	17X/478 oraz 3/292
Grupy rolników		
1	Zbożowe	21/322
2	Okopowe	2/21
4	Owoce	2/25
5	Warzywa	3/40
6	Produkcja Mleka, Opasy	37/681
7	Tucz Trzody Chlewnej	11/150
8	Inne*	4/77 w tym 1/18T 3/59E
	Razem	80/1406

* E - ekologiczna T-tytoniowa; D-drobiarska; P-pszczelarska Grupy zarejestrowane u Marszałka oznaczono literą X

Tabela nr 3

**Zestawienie ilościowe współpracy gospodarstw z MODR w 2012 r.
(wg rodzajów gospodarstw)**

Lp.	Rodzaj gospodarstwa	Planowana ilość
1	Gospodarstwa ekologiczne	1146
2	Gospodarstwa rolnośrodowiskowe	5837
3	Gospodarstwa agroturystyczne w tym:	305
	całoroczne	243
	sezonowe	62
4	Gospodarstwa FADN	1540

Tabela nr 4

**Zestawienie działań z zakresu aktywizacji społeczności lokalnej
planowanych w 2012 r**

L.p.	Rodzaj działań	Planowana ilość
1	Kluby 4-H – współpraca z młodzieżą w tym:	18
	a) prowadzone osobiście	12
	b) współpraca (nadzór merytoryczny.)	6
2	Organizacja okolicznościowych spotkań gminnych, rejonowych	13
3	Propagowanie zdrowego stylu życia- organizacja badań profilaktycznych	6

Tabela nr 5

**Zestawienie ilościowe działalności szkoleniowej
planowanej w 2012 r**

Forma szkoleniowa	Planowana ilość
Szkolenia stacjonarne w zakresie:	1698
<i>Rachunkowość rolna</i>	19
<i>Podatki i kredyty w rolnictwie</i>	68
<i>Inne z zakresu ekonomiki</i>	99
<i>Produkcja roślinna</i>	136
<i>Produkcja zwierzęca</i>	57
<i>Produkcja ogrodnicza</i>	42
<i>Inne z zakresu produkcji rolnej</i>	33
<i>Rolnictwo ekologiczne</i>	46
<i>Programy rolnośrodowiskowe</i>	187
<i>OSN</i>	15
<i>Inne z zakresu ekologii i ochrony środowiska</i>	78
<i>Agroturystyka</i>	25
<i>Produkt regionalny i tradycyjny</i>	40
<i>Inne z zakresu gospodarstwa wiejskiego</i>	48
<i>Standardy jakościowe żywności</i>	2
<i>Zrównoważony rozwój obszarów wiejskich</i>	23
<i>PROW 2007-2013* + płatności obszarowe</i>	359
<i>Cross Compliance</i>	238
<i>Inne szkolenia</i>	1
<i>Stosowanie środków ochrony roślin</i>	173
<i>Obrót i konfekcjonowanie środków ochrony roślin</i>	1
<i>Integrowana produkcja</i>	4
<i>Obsługa maszyn rolniczych</i>	4
Pokazy w zakresie:	409
<i>Produkcja roślinna</i>	133
<i>Produkcja zwierzęca</i>	167
<i>Produkcja ogrodnicza</i>	25
<i>Ekologia i Ochrona Środowiska</i>	6
<i>Programy rolnośrodowiskowe</i>	10
<i>Agroturystyka</i>	2
<i>Produkt regionalny i tradycyjny</i>	12
<i>Inne z zakresu gospodarstwa wiejskiego</i>	53
<i>Inne</i>	1
Konferencje	17
Szkolenia wyjazdowe	290
Szkolenia realizowane w ramach projektów	447
Razem	2861

* zagadnienia PROW 2007-2013 bez programów rolnośrodowiskowych,

Tabela nr 6

Zestawienie szkoleń planowanych w 2012 r z wybranych działań PROW 2007-2013

Nr działania	Nazwa zadania	Ilość szkoleń
Oś 1.	Poprawa konkurencyjności sektora rolnego i leśnego	
112.	Ułatwianie startu młodym rolnikom	7
114.	Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów	14
121.	Modernizacja gospodarstw rolnych	4
142.	Grupy producentów rolnych	6
Oś 2	Poprawa środowiska naturalnego obszarów wiejskich	
211. 212.	Wspieranie gospodarowania na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW) + jednolite płatności obszarowe	138
214.	Program rolnośrodowiskowy	187
221. 223.	Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne	15
Oś 3	Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki	
311.	Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	19
312.	Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	5
PROW 2007-2013 ogólnie /kilka działań omawianych na szkoleniu /		151
Razem		546

Tabela nr 7

**Wykaz konferencji organizowanych i współorganizowanych
przez MODR planowanych w 2012 r.**

L.p.	Temat konferencji	Organizator/ współorganizator	Oddział	Planowany termin
1.	Wytwarzanie produktów tradycyjnych i regionalnych	współorganizator	Płock	styczeń
2.	Konferencja sadownicza Chynów	współorganizator	Radom	luty
3.	Dobre praktyki rolnicze w produkcji zwierzęcej zgodne z ustawą o ochronie zwierząt	organizator	Ostrołęka	28 marca
4.	Wytwarzanie produktów tradycyjnych i regionalnych	współorganizator	Płock	marzec
5.	Kobieta przedsiębiorcza w UE	organizator	Poświętne	marzec
6.	Trawa energetyczna	organizator	Ostrołęka	24 maja
7.	Opłacalność produkcji wyzwaniem dla producentów trzody	organizator	Poświętne	I kwartał
8.	Uprawa ziemniaka na wczesny zbiór	organizator	Poświętne	I kwartał
9.	Prawidłowa agrotechnika użytków zielonych	organizator	Poświętne	I kwartał
10.	Efektywne mikroorganizmy w gospodarstwie ekologicznym i ochronie środowiska.	organizator	Poświętne	I kwartał
11.	Produkt tradycyjny, regionalny i lokalny	współorganizator	Poświętne	II kwartał
12.	Goszczyńskie Sady drogą do sukcesu	współorganizator	Radom	czerwiec
13.	Ochrona kukurydzy i buraka cukrowego przed chwastami” podczas XIV Dnia Kukurydzy i Buraka	organizator	Poświętne	wrzesień
14.	Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności	współorganizator	Płock	październik
15.	Doroczne Spotkanie Szkoleniowo-Dyskusyjne Producentów Zbóż	organizator	Poświętne	IV kwartał
16.	Produkcja wołowiny alternatywą dla gospodarstw rezygnujących z produkcji mleka	organizator	Poświętne	IV kwartał
17.	Odnawialne źródła energii	organizator	Poświętne	IV kwartał

Tabela nr 8

**Wykaz głównych imprez organizowanych i współorganizowanych
przez MODR planowanych w 2012 r**

Lp.	Nazwa i miejsce imprezy	Data imprezy	Organizator/ współorganizator/ uczestnik	Zakres działalności MODR na imprezie	Oddział
lutny					
1	VIII Dni Przedsiębiorcy Rolnego- Płońsk	21-22 lutego	współorganizator	Wykłady ekspertów, spotkania dyskusyjne rolników	Poświętne
marzec					
2	Targi Edukacyjne	1 marca	organizator	Organizacja targów	Poświętne
kwiecień					
3	Kiermasz Wielkanocny – Węgrów	kwiecień	współorganizator	Wykłady ekspertów, spotkania dyskusyjne rolników	Siedlce
4	VI Wiosna na Polu i w Ogrodzie- Siedlce	15 kwietnia	współorganizator	promocja działalności MODR, organizacja wystawy oraz kiermaszu wydawnictw MODR, doradztwo rolnicze	Siedlce
5	XIX Mazowieckie Targi Rolne i Przedsiębiorczości w Sochaczewie	kwiecień	współorganizator	Organizacja punktu konsultacyjnego, wystawy i kiermaszu wydawnictw MODR oraz konkursu rysunkowego dla dzieci.	Bielice
6	Kiermasz wielkanocny Szydłowiec	kwiecień	współorganizator	Pomoc w przygotowanie wystawy sztuki ludowej - promocja produktów regionalnych	Radom
7	Niedziela Palmowa w Łysych	1 kwietnia	uczestnik	Kiermasz rękodziela ludowego, stoisko informacyjno - wydawnicze	Ostrołęka
8	Dni Ziemi w Ostrołęce	kwiecień	współorganizator	Wystawa płodów rolnych, kiermasz sztuki ludowej, kiermasz wydawnictw MODR, stoisko informacyjne, promocja gospodarstw ekologicznych i agroturystycznych	Ostrołęka
maj					
9	XXI Giełda Rolnicza w Łącku	27 maja	organizator	Organizacja imprezy: wystawy, pokazy, punkty informacyjne MODR	Płock
10	Regionalna Wystawa Zwierząt Hodowlanych „Święto Mleka”, Płoniawy Bramura	27 maja	współorganizator	Zorganizowanie pokazu i wyceny bydła mlecznego, stoisko informacyjno – wydawnicze	Ostrołęka

czerwiec					
11	XIII Mazowieckie Dni Rolnictwa 2012- Płońsk	16-17 czerwca	organizator	Organizacja imprezy - wystawa: firmy hodowlano-nasienne, chemiczne, producenci ciągników, maszyn oraz sprzętu do produkcji roślinnej i zwierzęcej, producenci pasz, itp., pokazy, konkursy Organizacja Mazowieckiej Wystawy Zwierząt Hodowlanych	Poświętne
12	Goszczyńskie sady drogą do sukcesu Goszczyn	czerwiec	współorganizator	Zorganizowanie wystawy maszyn i środków do produkcji sadowniczej,	Radom
13	IX Regionalna Wystawa Zwierząt Hodowlanych w Sierpcu	czerwiec	współorganizator	Stoisko informacyjne MODR, puchary dla hodowców	Płock
Lipiec					
14	Dni Ogórka Piotrkowice gm. Kozienice	lipiec	współorganizator	Organizacja stoiska MODR, wystawa rolnicza	Radom
Sierpień					
15	Dni Papryki w Potworowie	5 sierpnia	współorganizator	Przygotowanie stoiska MODR oraz wystawy odmian papryki	Radom
16	Święto Papryki w Klwowie	12 sierpnia	współorganizator	Organizacja stoiska MODR, przygotowanie wystawy z odmianami papryki	Radom
17	Targi Papryki w Przytyku	19 sierpnia	współorganizator	Organizacja stoiska MODR, przygotowanie wystawy paprykowej	Radom
18	44. Niedziela Sannicka	sierpień	uczestnik	Stoisko informacyjne MODR	Płock
19	Dni Kukurydzy w Andrzejewie	sierpień	współorganizator	Wystawa płodów rolnych, kiermasz wydawnictw MODR, stoisko informacyjne, konkurs wiedzy rolniczej, degustacja potraw tradycyjnych i regionalnych.	Ostrołęka
20	Biogazowa kukurydza, Pienice	26 sierpnia	organizator	Punkt informacyjny MODR Prezentacja poletek i wdrożeń	Ostrołęka
21	Miodobranie Kurpiowskie, Myszyniec	sierpień	uczestnik	Prezentacja gospodarstw agroturystycznych, stoisko informacyjno – wydawnicze.	Ostrołęka
Wrzesień					
22	XIV Dzień Kukurydzy i Buraka 2012	16 września	organizator	Wystawa firmy: hodowlane nasienne, chemiczne, producenci, ciągników sprzętu do produkcji roślinnej i zwierzęcej, pasz, itp. pokazy	Poświętne

23	VII Jesienny Jarmark „od pola do stołu”	30 września	organizator	Prezentacja i promocja dziedzictwa kulturowego mazowieckiej wsi. Podsumowania konkursów organizowanych przez MODR. III Przegląd Ludowych Zespołów Artystycznych	Poświętne
24	XIX Międzynarodowe Dni z Doradztwem Rolniczym w Siedlcach	08-09 września	współorganizator	Promocja działalności MODR, ekspozycje produktów rolnych, podsumowania konkursów	Siedlce
25	Siedleckie Targi Miodu	wrzesień	współorganizator	Promocja działalności MODR	Siedlce
26	IV Festiwal Miodu Ziemi Sochaczewskiej i Dożynki Powiatowe (lokalizacja nie została jeszcze określona)	wrzesień	współorganizator	Organizacja punktu konsultacyjnego, wystawy i kiermaszu wydawnictw, oraz konkursu: „Miodowe przysmaki Ziemi Sochaczewskiej”	Bielice
27	Targi Ekologiczne w Ostrołęce	23 września	organizator	Wystawa produktów rolnych, kiermasz sztuki ludowej, kiermasz wydawnictw MODR, stoisko informacyjne, konkurs wiedzy ekologicznej.	Ostrołęka
28	Ekopiknik w Kampinosie	wrzesień	współorganizator	Stoisko informacyjne MODR	Warszawa (TZD Łazy)
październik					
29	XIV Dni Kukurydzy woj. mazowieckiego i łódzkiego oraz Ogólnopolska Prezentacja Odmian Kukurydzy w Skrzelewie, gm. Teresin	7 października	współorganizator	Organizacja punktu konsultacyjnego, wystawy i kiermaszu wydawnictw, zakup pucharu dla zwycięzcy konkursu polowego.	Bielice
30	IX Święto Kukurydzy - Ilza	październik	współorganizator	wystawa kolekcji odmian kukurydzy, konkurs wiedzy o kukurydzy	Radom

Tabela nr 9

Wykaz konkursów i olimpiad planowanych przez MODR w 2012 r.

Konkursy					
L.p.	Temat/yka konkursu	Cel	Organizator/ współorganizator	Zasięg	Ilość
1.	Agroliga	Promowanie najlepszych gospodarstw i firm	współorganizator	wojewódzki/ krajowy	7
2.	Sposób na Sukces	Promowanie pozarolniczej przedsiębiorczości na obszarach wiejskich w celu tworzenia nowych miejsc pracy	współorganizator	krajowy /regionalny	2
3.	Najbardziej innowacyjne gospodarstwo agroturystyczne	Promocja agroturystyki	współorganizator	krajowy	7
4.	O Laur Marszałka Województwa Mazowieckiego	Promocja mazowieckiej, tradycyjnej żywności	współorganizator	wojewódzki	7
5.	Nasze kulinarne dziedzictwo – Smaki Regionów	Wyłonienie produktów kwalifikujących się do wpisania na Listę Produktów Tradycyjnych	współorganizator	ogólnopolski	7
6.	Najlepsze gospodarstwo ekologiczne	Propagowanie idei rolnictwa ekologicznego	współorganizator	regionalny/ wojewódzki	3
7.	Potrawy tradycyjne i regionalne	Kultywowanie i upowszechnianie tradycji kulinarnych Mazowsza	współorganizator	regionalny	4
8.	Konkurs na najładniejszy ogród przydomowy	Podniesienie estetyki obejścia wiejskiego, przykłady rozwiązań wiejskich ogrodów	współorganizator	lokalny/ regionalny	20
9.	Propagowanie zasad bezpiecznej pracy w gospodarstwie rolnym	Propagowanie zasad BHP w gospodarstwie rolnym	współorganizator	Lokalny/ regionalny	7
10.	Konkurs rolniczo - ekologiczny	Popularyzacja wiedzy wśród rolników na temat ekologii i prowadzenia gospodarstwa	współorganizator	gminny/ regionalny	4
11.	Ekologiczny Konkurs Rodzinny (podczas MDR)	Upowszechnianie wiedzy nt. ekologii i sozologii	współorganizator	regionalny	1
12.	Hit Targowy 2012 (podczas MDR)	Uchonorowanie najlepszych produktów wyróżniających się oryginalnością, jakością,	współorganizator	regionalny	1
13.	Najciekawsze stoisko (podczas MDR)	Wybór najciekawszych stoisk	organizator	-	1
14.	Moja miejscowość w starej fotografii (kluby 4 H)	Ocalenie od zapomnienia tradycji i tożsamości	współorganizator	krajowy	1
15.	VI Powiatowy Konkurs Młodych Producentów Rolnych	Propagowanie osiągnięć w gospodarstwach młodych rolników	współorganizator	regionalny	1
16.	Najlepsza sałatka z produktów z własnego gospodarstwa	Propagowanie zalet własnych upraw	organizator	gminny	1
17.	Ziele Roku 2012	Kultywowanie tradycji lokalnych	współorganizator	gminny	1
Razem konkursy					75
Olimpiady					
18.	Olimpiada wiedzy rolniczej	Popularyzacja osiągnięć nauki i praktyki rolniczej, rozbudzenie ambicji dalszego doskonalenia zawodowego	organizator	regionalny	2
19.	Olimpiada Wiedzy o Przedsiębiorczości, Gospodarstwie Domowym i Ekologii	Popularyzowanie wiedzy z zakresu przedsiębiorczości, gospodarstwa domowego i ekologii	organizator	gminny/ powiatowy	30
Razem olimpiady					32

3. Planowane projekty oraz działania dotowane i zlecone z zewnątrz.

W 2012 roku Mazowiecki Ośrodek Doradztwa Rolniczego będzie uczestniczył w projektach o zasięgu regionalnym i krajowym. Projekty będą realizowane samodzielnie oraz we współpracy z takimi jednostkami jak: Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie, Wojewódzkie Ośrodki Doradztwa Rolniczego z terenu całej Polski, Agencja Rozwoju Mazowsza Armsa i SGGW Warszawa. Realizacja projektów jest uzupełnieniem bieżącej działalności Ośrodka. Wykaz projektów przedstawia tabela nr 10.

Tabela nr 10

Wykaz projektów planowanych przez MODR w 2012 r.

Lp.	Nazwa	Jednostka nadzorująca	Dział/Oddział koordynujący	Wynik
1	Alternatywne źródła energii i ich zastosowanie	FAPA	PR	zatwierdzony 12 szkoleń dla 480 rolników
2	Finanse gospodarstwa rolnego, ubezpieczenia rolników i gospodarstw rolnych”	FAPA	E	zatwierdzony 76 szkoleń
3	„Zastosowanie komputera i wybranych programów komputerowych w procesie zarządzania gospodarstwem rolnym”	FAPA	E	zatwierdzony 43 szkolenia
4	Zasady otrzymywania dopłat bezpośrednich a obowiązek spełnienia przez gospodarstwo zasad wzajemnej zgodności, ze szczególnym uwzględnieniem programów zwalczania chorób zakaźnych	FAPA	E	realizacja – rozliczenie końcowe
5	Wymogi wzajemnej zgodności dla gospodarstw ubiegających się o płatności bezpośrednie oraz niektóre płatności nieinwestycyjne w ramach PROW na lata 2007-2013	FAPA-	E	zatwierdzony 288 szkoleń
6	Turystyka – szansa dla rolnika	MJWPU- 8.1.2 POKL	GW	realizacja 28 szkoleń/kursy
7	Wpływ „niskiej emisji” i koncernu paliwowego Orlen na zawartość węglowodoru aromatycznego benzo/a/pirani i wybranych metali (Hg, Zn, Ni) w organizmach pszczoły miodnej i produktach pochodzenia pszczelego	Narodowe Centrum Nauki w Krakowie	PR	złożony do zatwierdzenia
8	Baltic Deal	CDR	PR	realizacja 5 gospodarstw demonstracyjnych
9	„Api – Czerwińsk na grunwaldzkim szlaku”.	MJWPU- PO.KL.09.05.00- 14-570/10	GW	realizacja Inwentaryzacja pasiek na terenie gminy, opracowanie produktu lokalnego – odżywki Api-Czerwińsk, założenie mini pasieki wraz z kolekcją roślin miododajnych, seminarium wyjazdowe

4. Inne rodzaje działalności

Współpraca z innymi jednostkami organizacyjnymi

W 2012 roku planowana jest bieżąca współpraca w zakresie realizacji zadań związanych z rolnictwem i rozwojem obszarów wiejskich. z takimi instytucjami jak:

- Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi – ochrona i promocja produktów tradycyjnych i regionalnych, Wspólna Polityka Rolna po 2013 r., organizacja szkoleń, konferencji itp;
- Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa – w zakresie preferencyjnych kredytów dla gospodarstw rolnych oraz płatności rolniczych z programu PROW 2007-2013, (szkolenia, wypełnianie wniosków);
- Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie - organizacja szkoleń badanie rynku nawozów mineralnych, opracowanie i realizacja programów, organizacja Dni Przedsiębiorcy Rolnego;
- Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie Filia w Ciechanowie, Powiatowy Urząd Pracy w Płońsku - organizacja Targów Edukacyjnych oraz warsztatów dla nauczycieli i uczniów odbywających się podczas Targów;
- Urząd Marszałkowski, Departament Rolnictwa i Modernizacji Terenów Wiejskich - m.in. promocja regionu, opracowywanie wniosków o wpis na Listę Produktów Tradycyjnych.
- Mazowiecka Izba Rolnicza, Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego - organizacja szkoleń, konkursów oraz realizacja programów szkoleniowych;
- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa - ochrona roślin, atestacja opryskiwaczy, sygnalizacja występowania patogenów w uprawach rolniczych.

Współpraca z samorządami

W ramach współpracy z samorządami planowane są następujące działania:

- udział w komisjach powoływanych przez Urzędy Gmin oceniających szkody i straty występujące podczas klęsk żywiołowych i opracowywania szacunków plonów płodów rolnych, sporządzanie zestawień o stanie rolnictwa na terenie powiatów.
- pomoc w opracowywaniu i realizacji strategii rozwoju gmin dotyczącej rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich.
- organizacja imprez kulturalnych, prowadzenie szkoleń, pokazów, imprez okolicznościowych, doradztwo fachowe wspólnie z Kołami Gospodyń Wiejskich, Gminnymi Ośrodkami Kultury, Klubami Seniora, lokalnymi stowarzyszeniami, współpraca w zakresie planowania i realizacji programu LEADER.

Współpraca ze szkołami, uczelniami

Mazowiecki Ośrodek Doradztwa Rolniczego będzie kontynuował współpracę ze szkołami i uczelniami takimi jak:

- rolnicze szkoły ponadgimnazjalne oraz wyższe uczelnie - zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe i studenckie, udostępnianie materiałów do prac dyplomowych, udział w szkoleniach i pokazach.
- Szkoła Główna Handlowa w Warszawie – zbieranie materiałów źródłowych (ankiet) do opracowania „Koniunktura w rolnictwie”.
- Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie - merytoryczne konsultacje z pracownikami naukowymi, zapoznanie się i upowszechnianie wyników doświadczeń prowadzonych w tych placówkach.
- Akademia Rolnicza w Lublinie – Zakład Uprawy i Nawożenia Upraw Ogrodniczych w zakresie nawożenia i uprawy roślin ogrodniczych.

Współpraca z instytucjami naukowymi

W 2012 roku planowana jest współpraca z następującymi jednostkami:

- Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa Państwowy Instytut Badawczy w Puławach – Kodeks Dobrej Praktyki Rolniczej z zasadami Zwykłej Dobrej Praktyki Rolniczej, racjonalne nawożenie i uprawy roli, stosowania nowych agrochemikaliów.
- Instytut Hodowli i Aklimatyzacji Roślin – odnowy biologicznej materiału siewnego i sadzeniakowego w zakresie szacunku plonów ziemniaka.
- Instytut Ochrony Roślin – ochrona roślin uprawnych oraz prowadzenie bieżących konsultacji dotyczących ochrony przed szkodnikami, chorobami i chwastami.
- Instytut Warzywnictwa, Sadownictwa i Kwaciarnictwa – integrowana produkcja owoców, nowe technologie produkcji drzew i krzewów owocowych, pozyskiwanie materiałów szkoleniowych, konsultacje.
- Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej Państwowy Instytut Badawczy – kalkulacje opłacalności produkcji rolniczej, rachunkowości rolnej i innych realizowanych zadań ekonomicznych oraz zbierania i gromadzenia danych Polskiego FADN.
- Centrale Nasienne i COBORU Stacja w Kawęczynie– nowości odmianowe zbóż i innych gatunków roślin- organizujemy wyjazdy własnej kadry i rolników w celu

zapoznania się z nowymi odmianami i rodzajami uprawianych gatunków roślin, odnowy biologicznej materiału siewnego i sadzeniakowego.

Współpraca z firmami otoczenia rolnictwa

W 2012 roku Mazowiecki Ośrodek Doradztwa Rolniczego planuje współpracę z firmami takimi jak:

- Mazowiecki Związek Hodowców i Producentów Trzody Chlewnej, Mazowieckim Związkiem Hodowców Owiec i Kóz, Siedleckim Oddziałem Polskiego Związku Gołębi Rasowych, Drobiu Ozdobnego i Królików - wystawa zwierząt w Siedlcach.
- EM WORLD Polska - organizacja seminarium i szkoleń.
- DLG - organizacja Dni Przedsiębiorcy Rolnego, udział w Feltage i w doświadczeniu „porównanie technologii uprawy pszenicy ozimej”.
- Mazowiecka Regionalna Organizacja Turystyczna, Stowarzyszenie Gospodarstw Agroturystycznych „Zielone Północne Mazowsze”, Centrum Informacji Turystycznej w Płocku, Polska Federacja Turystyki Wiejskiej „Gospodarstwa Gościnne: Agencja Rozwoju Mazowsza, Stowarzyszenie Twórczości Ludowej i Agroturystyki Lokalna Organizacją Turystyczną „Mazowsze Chopina” - promocja i informacja na temat agroturystyki i turystyki wiejskiej.
- Fundacja Edukacyjna 4-H w Polsce – realizacja programów dla dzieci i młodzieży.
- Polska Izba Produktu Regionalnego i Lokalnego -organizacja konkursu Nasze Kulinarne Dziedzictwo.
- Firmy chemiczne i nasienne, - Western Seeds Caluse Plantico, Police, Kazgod, Agrosimex, KWS, PIONEER, LIMAGRAIN Dobropasz, Provimi Polska, Polski Związek Producentów Kukurydzy w Poznaniu.
- Firmy, które zajmują się produkcją pasz i innych produktów dla zwierząt: Sano, Polnet, Intervet, De Laval, LNB Poland, Krajowe Centrum Hodowli Zwierząt.

WYKAZ TABEL

1.	Tabela nr 1	Zestawienie zadań upowszechnieniowych planowanych w 2012 r	str.	25
2.	Tabela nr 2	Grupy producentów rolnych i grup rolników współpracujące z MODR w 2012 r.	str.	26
3.	Tabela nr 3	Zestawienie współpracy gospodarstw z MODR w 2012 r (wg rodzajów gospodarstw)	str.	27
4.	Tabela nr 4	Zestawienie działań z zakresu aktywizacji społeczności lokalnej w 2012 r	str.	27
5.	Tabela nr 5	Zestawienie ilościowe działalności szkoleniowej planowane w 2012 r.	str.	28
6.	Tabela nr 6	Zestawienie szkoleń planowanych w 2012 r z poszczególnych działań PROW 2007-2013	str.	29
7.	Tabela nr 7	Wykaz konferencji organizowanych i współorganizowanych przez MODR planowanych w 2012r.	str.	30
8.	Tabela nr 8	Wykaz głównych imprez organizowanych i współorganizowanych przez MODR planowanych w 2012	str.	31
9.	Tabela nr 9	Wykaz konkursów i olimpiad planowanych przez MODR w 2012 r.	str.	34
10.	Tabela nr 10	Wykaz projektów planowanych przez MODR w 2012 r.	str.	35